

**EGZAMIN MATURALNY
OD ROKU SZKOLNEGO 2014/2015**

**JĘZYK WŁOSKI
POZIOM ROZSZERZONY**

**ROZWIĄZANIA ZADAŃ I SCHEMATY PUNKTOWANIA
(A3)**

GRUDZIEŃ 2014

Zadanie 1. (0–4)

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Rozwiązanie
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	1.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	1.2.		C
	1.3.		B
	1.4.		A

Zadanie 2. (0–4)

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Rozwiązanie
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	2.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	B
	2.2.		C
	2.3.		E
	2.4.		A

Zadanie 3. (0–5)

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Rozwiązanie
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	3.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.2.		B
	3.3.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	A
	3.4.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.5.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/ autora tekstu.	A

Zadanie 4. (0–4)

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Rozwiązanie
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	4.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B
	4.2.		B
	4.3.		D
	4.4.		C

Zadanie 5. (0–4)

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Rozwiązanie
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	5.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>sughi</i>
	5.2.		<i>scorsi</i>
	5.3.		<i>accompagnamento</i>
	5.4.		<i>divertente</i>

Zadanie 6. (0–4)

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Rozwiązanie
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	6.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>farei il giro del mondo</i>
	6.2.		<i>siamo riusciti a svegliarci</i>
	6.3.		<i>si metta / si sia messo/ si stia mettendo</i>
	6.4.		<i>begli stivali di cuoio</i>

Zadanie 7. (0–13)

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 słów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat, który wybrałeś(-aś), zakreślając jego numer.

1. Coraz więcej osób rezygnuje z samodzielnego przygotowywania posiłków i spożywa je poza domem. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawiś swoją opinię na temat tego zjawiska, odnosząc się do:
 - jakości spożywanych posiłków
 - wygody.
2. Uczestniczyłeś(-aś) w spotkaniu ze znanym sportowcem, który w swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na lawinowo rosnącą liczbę uczniów nieuczestniczących w lekcjach wychowania fizycznego. Napisz **artykuł** do gazety, w którym:
 - zrelacjonujesz przebieg tego spotkania
 - przedstawiś swoją opinię dotyczącą problemu poruszonego przez gościa.

Wymagania ogólne

I. *Znajomość środków językowych.*

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. *Tworzenie wypowiedzi.*

Zdający tworzy [...] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści [...].

Wymagania szczegółowe (rozprawka)

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*

5.2.R. *Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.*

5.5. *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*

5.12. *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*

5.13. *Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.*

Wymagania szczegółowe (artykuł)

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*

5.5. *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*

5.9. *Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.*

5.12. *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*

5.13. *Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.*

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

Zgodność z poleceniem (Elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z Tabelą A.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	Forma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada” zawartość treściową oraz typ rozprawki)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytaty)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztafpowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi
5. fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Opisy w Tabeli A będą doprecyzowywane w odniesieniu do poszczególnych tematów w każdej sesji egzaminu maturalnego.

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z Tabelą B.

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 180–280 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10–9	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–7	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–5	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–3	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–1	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania wypowiedzi pisemnych zaproponowanych w przykładowym arkuszu

ROZPRAWKA to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki może wyrazić aprobatę lub dezaprobatę wobec rozważanego zagadnienia, może również przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.

Dobrze napisana rozprawka:

- omawia zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny; wszystkie jej części (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) są podporządkowane jednej myśli głównej
- zawiera jasno sformułowaną tezę
- charakteryzuje się stylem formalnym.

- Temat rozprawki wymaga omówienia problemu rosnącej liczby osób rezygnujących z samodzielnego przygotowywania posiłków i spożywających je poza domem. Zdający powinien przedstawić własną opinię na ten temat, omawiając dwa aspekty wskazane w poleceniu: (1) jakość spożywanych posiłków i (2) wygodę. Te dwa aspekty nie muszą pojawić się w tezie/we wstępie, ale muszą być szczegółowo omówione w rozwinięciu pracy.
- Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że coraz więcej ludzi stołuje się poza domem, nie jest tezą.
- Teza musi zawierać opinię zdającego / zapowiadać strukturę rozprawki. Na przykład: *Moim zdaniem takie postępowanie jest sensowne...; Uważam, że to zły pomysł, żeby...; Widzę plusy i minusy tego rozwiązania...; Z punktu widzenia... to dobry pomysł, ale jeśli popatrzymy na... to zobaczymy, że wszystko zależy od....*
- Jeśli teza jest pytaniem to traktujemy ją jako odbiegającą od tematu, ponieważ nie zapowiada struktury rozprawki. Następnie zgodnie z kryteriami oceniamy jej zgodność z treścią/rozwinięciem pracy zdającego.
- Ważne, żeby zdający był konsekwentny w tym, co pisze w swojej pracy. Jeśli we wstępie uzna taki styl życia za dobry/zły, to argumenty przedstawione w rozwinięciu powinny wspierać tę tezę. Jeśli w pracy pojawiają się argumenty przeciwne do postawionej w rozprawce tezy, to zdający powinien uznać je za niezasadne. Należy zauważyć, że ten temat rozprawki nie wymaga od zdającego rozpatrywania argumentów za i przeciw, ale jest to jedna z możliwych opcji (np. *Uważam, że jadenie poza domem jest wygodne, ale posiłki są często gorsze niż domowe*).
- Wstęp i podsumowanie są oceniane w odniesieniu do tematu oraz do treści wypowiedzi. Jest istotne, aby wyrażona we wstępie opinia oraz podsumowanie wypowiedzi były spójne z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu. Oceniając te elementy pracy należy najpierw przeanalizować rozwinięcie pracy; dopiero wówczas można stwierdzić, ile punktów należy przyznać zdającemu.
- Zakończenie powinno nawiązywać do treści zaprezentowanych w rozwinięciu. Zakończenia typu: *Myślę, że jest wiele wad i zalet takiego stylu życia; Uważam, że takie rozwiązanie to bardzo dobry/zły pomysł.* są uznawane za schematyczne/szampowe.
- Jeśli zdający realizuje jeden z aspektów we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy traktujemy jako element rozwinięcia lub element wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu oraz częścią wstępu/zakończenia.
- Fragmenty pracy, które są ściśle związane z główką tematu, np.
 - porównanie kosztów jedzenia w domu i w restauracjach
 - opis restauracji,
 ale nie są związane z aspektami wskazanymi w poleceniu (jakość spożywanych posiłków oraz wygoda), nie są brane pod uwagę w ocenie pierwszego i drugiego elementu tematu. Fragmentów takich nie traktujemy jako odbiegające od tematu.
- Za fragmenty wypracowania odbiegające od tematu uznajemy na przykład:
 - fragmenty pracy luźno związane z główką tematu oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z aspektami (np. zalety jedzenia owoców i warzyw / zdrowego stylu życia; przepis na ulubione danie)
 - fragmenty pracy sprzeczne z tematem lub jego częścią (np. argumenty związane z jedzeniem gotowych dań w domu).

W **ARTYKULE PUBLICYSTYCZNYM** zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może również podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszony w tekście.
- Temat artykułu wymaga (1) opisanie przebiegu spotkania ze sportowcem i (2) wyrażenia opinii dotyczącej problemu poruszonego przez gościa (rosnąca liczba uczniów nieuczestniczących w lekcjach wychowania fizycznego).
- Wstęp ma wprowadzać ciekawie w temat, zachęcać czytelnika do przeczytania tekstu. Informacja o spotkaniu ze sportowcem nie musi pojawić się we wstępie.
- Aby uznać pierwszy element tematu za zrealizowany, wymagamy opisanie przebiegu spotkania ze sportowcem.
- Aby uznać drugi element tematu za zrealizowany, wymagane jest zaprezentowanie własnej opinii na temat poruszony przez sportowca tzn. lawinowo rosnącą liczbę uczniów nieuczestniczących w lekcjach wychowania fizycznego (np. *Podzielam niepokój naszego gościa: unikanie lekcji wychowania fizycznego niesie za sobą nieodwracalne skutki dla zdrowia fizycznego i psychicznego młodych ludzi; Uważam, że lawinowo rosnąca liczba uczniów nieuczestniczących w lekcjach wychowania fizycznego powinna zaniepokoić wszystkich: szkołę, rodziców, a przede wszystkim młodych ludzi.*).
- Jeśli z pracy zdającego nie wynika, że temat lawinowo rosnącej liczby uczniów nieuczestniczących w lekcjach wychowania fizycznego został poruszony przez sportowca na spotkaniu, to obniżamy ocenę jednego z elementów tematu (2→1, 1→0)
- Jeśli zdający realizuje jeden z aspektów we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy traktujemy jako element rozwinięcia lub element wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu oraz częścią wstępu/zakończenia.
- Wstęp i podsumowanie są oceniane w odniesieniu do tematu oraz do treści wypowiedzi. Jest istotne, aby były spójne z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu. Oceniając te elementy pracy należy najpierw przeanalizować rozwinięcie pracy; dopiero wówczas można stwierdzić ile punktów należy przyznać zdającemu.
- Zakończenie powinno nawiązywać do treści zaprezentowanych w rozwinięciu. Zakończenia typu: *Liczę na gorącą dyskusję czytelników w tej sprawie; Zachęcam wszystkich, którzy się ze mną zgadzają, do przysyłania listów do redakcji.* są uznawane za schematyczne/szampowe.
- Fragmenty pracy, które są ściśle związane z główką tematu, na przykład:
 - przedstawienie przyczyn unikania lekcji wf
 - biografia sportowca

ale nie są związane z aspektami wskazanymi w poleceniu, nie są brane pod uwagę w ocenie pierwszego i/lub drugiego elementu tematu. Fragmentów takich nie traktujemy jako odbiegające od tematu.

- Za fragmenty wypracowania odbiegające od tematu uznajemy na przykład:
 - fragmenty pracy luźno związane z główką tematu oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z aspektami (np. znaczenie aktywności fizycznej w naszym życiu; opis zawodów sportowych).

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

2 pkt	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 pkt	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 pkt	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku powiązania pomiędzy zdaniami lub akapitami tekstu
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca wyraźnie gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania, jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu.
2. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu zaznaczamy jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreślamy je jedynie jako błędy językowe.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości
<p><i>Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, wówczas liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).</i></p>	

Przez „naturalność” rozumiemy charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast przez „precyzyjne sformułowania” rozumiemy wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność” stylu rozumiemy dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumiemy konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

W ocenie *poprawności środków językowych* należy wziąć pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (**nie ma potrzeby** liczenia wyrazów i błędów).

W przypadku wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy do niższej lub wyższej kategorii punktowej decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.

Błędy interpunkcyjne traktujemy jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż **160** słów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
7. W ocenie poprawności językowej w wypowiedziach uczniów ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów zapisu.

Przykładowa wypowiedź 1.

Temat 1.

Al giorno d'oggi la gente hanno sempre meno tempo. Molti di noi rinunciano a preparare i pasti in casa, e invece pranzano al bar o al ristorante vicino all'ufficio. Moltissimi studenti pranzano nella mensa della scuola.

Ci sono due aspetti di questo fenomeno. Da una parte bisogna considerare la qualità dei pasti mangiati. Dunque, pranzando fuori casa non si sa mai quali ingredienti abia usato il quoco per preparare i piatti. Nel nostro pasto potrebbero trovarsi conservanti, coloranti artificiali e perfino ingredienti scadduti! Certo, possiamo scegliere un locale, che serve cibo ecologico oppure che serve piatti di alta qualità.

Nel caso di ristoranti da alto livello bisogna prendere in considerazione soprattutto il conto alto che ci arriverà alla fine dal pasto. Possiamo permettercelo dal punto di vista economico? I piatti serviti in questi ristoranti sono costosi, un pranzo così si può mangiare ogni tanto, ma sicuramente non tutti ✓ giorni.

D'altra parte, l'aspetto positivo del pranzare fuori casa è decisamente la comodità. ✓ chi piace stare per ore in cucina, ai fornelli, a pelare le patate e piangerà taliando la cipolla? E poi c'è il triste dovere di lavare i piatti mentre, se pranziamo fuori non dobbiamo né fare spese pesanti né affaticarci per preparare i piatti o per pulire la cucina alla fine. Ci sediamo comodi in una tavola calda e ordiniamo il piatto che ✓ piace. È semplice e comodo.

Per questo credo che non si può dire con certezza assoluta se sia meglio pranzare in o fuori casa. Secondo me ogniuno dovrebbe decidere da solo, prendendo in considerazione il proprio tempo, il portafoglio e... l'appetito!

Zgodność z poleceniem					Spójność i logika	Zakres środków językowych	Poprawność środków językowych	RAZEM
0-1-2-3-4-5					0-1-2	0-1-2-3	0-1-2-3	11
Elementy treści (0-1-2)					Elementy formy (0-1)			
1	2	3	4	5	1	2	3	4
0	2	2	2	1	0	1	1	1

Ocena wypowiedzi

Zgodność z poleceniem – 4 punkty:

elementy treści: brak tezy; pogłębiona realizacja obu elementów (jakość posiłków oraz wygoda). Podsumowanie wypowiedzi jest adekwatne do tematu i wynika z całości pracy. Wypowiedź zawiera dłuższy fragment (trzeci akapit) odbiegający od tematu.

elementy formy: brak tezy, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź nie zawiera usterek w spójności i logice.

Zakres środków językowych – 3 punkty: szeroki zakres środków językowych, liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych (np. *sempre meno tempo, rinunciare a, considerare la qualità, non si sa mai quali ingredienti abbia usato, coloranti artificiali, ingredienti scaduti, possiamo permettercelo, il triste dovere, affaticarci a*), zachowany jednorodny, stosowny styl.

Poprawność środków językowych – 2 punkty: liczne błędy zapisu, nieliczne błędy językowe.

Przykładowa wypowiedź 2.

Temat 1.

Ci sono sempre più persone che rinunciano a preparare i pasti da sole ma pranzano o cenano fuori casa. Credo che sia una soluzione sbagliata, soprattutto se ✓ prende in considerazione la qualità dei piatti e del servizio in molti restauranti. Però cercherò di presentare il mio punto di vista.

Primo, credo che il livello dei locali gastronomici in città sia basso. I camerieri sono sempre arroganti e molto lento, i tavoli sono spesso sporchi. Forse pagheremo poco per alcuni piatti, ma il prezzo sicuramente rispecchierà la qualità del cibo e del servizio. Un pranzo servito in un locale pubblico non può ✓ paragonato da un pranzo di casa. A casa prepariamo i nostri pasti con prodotti freschi, mettiamo in tavola i piatti che ✓ piacciamo di più, e sempre possiamo ci servire due porzioni! Poi, facciamo sempre attenzione per preparare pasti equilibrati, però con molta insalata e tanti tipi di verdura.

Secondo, non sono d'accordo con chi dice che mangiare fuori casa sia comodo: di solito ci fanno sedere su tavolini troppi piccoli. Mi piace pranzare o cenare nella mia cucina. So che molti i miei amici acendono sempre la TV perché loro piace guardare diversi programmi mentre pranzano. Loro amano di cenare guardando la partita della nostra nazionale, soprattutto recentemente, quando giocano bene e vincono tutti ✓ incontri.

È bello andare con gli amici al restauranti e mangiare un buon pranzo oppure una cena squisita. Nella nostra città si trovano molti restauranti simpatici che servano buona cucina. Ciò nonostante credo che pranzare fuori casa non sia una buona soluzione.

Zgodność z poleceniem					Spójność i logika	Zakres środków językowych	Poprawność środków językowych	RAZEM
0-1-2-3-4-5					0-1-2	0-1-2-3	0-1-2-3	9
Elementy treści (0-1-2)					Elementy formy (0-1)			
1	2	3	4	5	1	2	3	4
2	2	1	1	1	1	1	1	1

Ocena wypowiedzi

Zgodność z poleceniem – 4 punkty:

elementy treści: teza zgodna z tematem oraz z treścią wypowiedzi, wieloaspektowa realizacja pierwszego elementu tematu (jakość posiłków), powierzchowna realizacja drugiego elementu tematu (wygoda spożywania posiłków), zakończenie nie jest w pełni poprawne (odbiega

od treści wypowiedzi), praca zawiera fragmenty odbiegające od tematu/nie na temat (jakość lokali gastronomicznych, oglądanie programów sportowych);

elementy formy: teza poprawnie umieszczona w wypowiedzi, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 1 punkt: wypowiedź zawiera usterki w spójności i logice na poziomie zdania.

Zakres środków językowych – 2 punkty: zadowalający zakres środków językowych, w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości, zachowany jednorodny, stosowny styl.

Poprawność środków językowych – 2 punkty: liczne błędy językowe, nieliczne błędy zapisu.

Przykładowa wypowiedź 3.

Temat 2.

MUOVIAMOCI!

Amo la mia scuola! Anche se ha molti difetti, dopo l'incontro con Anna Lewandowska organizzato dal nostro professore di educazione fisica, ho pensato che magari anche da noi prenderanno finalmente piede varie iniziative interessanti.

L'incontro ha avuto luogo nella nostra scuola la settimana scorsa, ci hanno partecipato le prime e le seconde classi. Anna Lewandowska, campionessa mondiale di karate, donna bellissima e moglie del più famoso calciatore polacco, celebrità e modello per molti giovani, da qualche tempo si impegna nell'azione "Muoviamoci!", promossa dal Ministero di Educazione. All'inizio dell'incontro la signora Anna ha spiegato di essere fortemente preoccupata per il sempre crescente numero di studenti che si rifiutano di partecipare alle lezioni di educazione fisica. Ha sottolineato l'importanza di fermare questo fenomeno. Ha presentato brevemente la sua carriera sportiva e ci ha consigliato di condurre un sano stile di vita, non solo praticando sport, ma anche badando a una giusta alimentazione. Alla fine c'è stata una sorpresa: la signora Anna ha tenuto per noi una vera e propria lezione di educazione fisica!

Credo che la sua visita nella nostra scuola sia stata utile. Avevo già notato prima che molti dei miei compagni non hanno voglia di esercitarsi durante le lezioni di ginnastica. Secondo me è un grave errore. Loro cercano diverse scuse, dicendo di stare male oppure di non avere l'abbigliamento adeguato. Mi sorprende il fatto che, invece di muoversi, preferiscano stare seduti sulle panchine a guardare i loro modernissimi cellulari. Non capisco perché alcuni di loro preferiscano pagare tanti soldi per l'abbonamento alle palestre private, invece di fare ginnastica gratis a scuola. Forse non ci crederete, ma conosco delle diciottenni che non hanno mai imparato ad andare in bicicletta oppure hanno paura di andare in piscina perché non sanno nuotare!

Amo lo sport!

Zgodność z poleceniem					Spójność i logika	Zakres środków językowych	Poprawność środków językowych	RAZEM
0-1-2-3-4-5					0-1-2	0-1-2-3	0-1-2-3	12
<i>Elementy treści (0-1-2)</i>					<i>Elementy formy (0-1)</i>			
1	2	3	4	5	1	2	3	4
2	2	2	0	2	1	1	1	0

Ocena wypowiedzi

Zgodność z poleceniem – 4 punkty:

elementy treści: wprowadzenie ciekawe, zgodne z tematem wypowiedzi, zachęcające do dalszego czytania, wieloaspektowa realizacja dwóch elementów tematu (zrelacjonowanie przebiegu spotkania oraz przedstawienie opinii piszącego dotyczącej problemu poruszonego przez gościa), zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi, praca nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: wypowiedź jest zatytułowana, uwzględnione wszystkie części pracy, zachowana pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy przekracza granice określone w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź nie zawiera usterek w spójności i logice.

Zakres środków językowych – 3 punkty: szeroki zakres środków językowych, liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, (np. *anche da noi prenderanno finalmente piede varie iniziative, ci hanno partecipato, si impegna nell'azione (...) promossa dal Ministero, ha spiegato di essere fortemente preoccupata per il sempre crescente numero di, badando a una giusta alimentazione, cercano diverse scuse, dicendo di stare male, mi sorprende il fatto che, invece di muoversi, preferiscano*), zachowany jednorodny, stosowny styl.

Poprawność środków językowych – 3 punkty: brak błędów.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach zdających na poziomie podstawowym i rozszerzonym

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gżać</u> w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	<u>Fragment nie na temat.</u>
błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło, <u>o</u> i deszczowo. Zrobiłem to <u>√</u> ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu traktowane są jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.